

**การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3**
**Academic administration of small schools in Khonburi District
under the Office of the Nakhon Ratchasima Primary Educational
Service Area 3**

วรสนันท์ เครื่องกลาง¹, คัมภีร์ สุดแท้²

วิทยาลัยนครราชสีมา

Varassanan kruangklang¹, Khambhee Sudtae²

Nakhon Ratchasima College

Corresponding Author E-mail : varassanan15@gmail.com

(Received : 15 March, 2025; Edit : 19 March, 2025; accepted : 26 March, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ 125 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซ์และมอร์แกน และสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 - 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.88 ขึ้นไป สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

- 1.การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง และระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ, โรงเรียนขนาดเล็ก, ประถมศึกษา

Abstract

This research aimed to study and compare academic administration of small schools in Khon Buri District, Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 3, classified by position and education level. The sample group used in the research was 125 people. The sample size was

determined according to the Krejci and Morgan table and simple random sampling. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire with a consistency index between 0.67 and 1.00 and a reliability of the entire questionnaire of 0.88 or higher. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research results found that:

1. Academic administration of small schools in Khonburi District, Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 3, was at a high level overall.

2. Comparison of academic administration of small schools in Khonburi District, Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 3, classified by position and education level, was not different.

Keywords : Academic administration, small schools, Primary education

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในยุคปัจจุบัน เพื่อสร้างบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะพื้นฐาน ลักษณะนิสัย และจิตใจที่ดี มีความพร้อมในการต่อสู้เพื่อตนเองและสังคม และพร้อมที่จะประกอบการทำงานอาชีพได้ การศึกษาช่วยให้คนเจริญเติบโตทั้งทางปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม การบริหารงานวิชาการเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษาดังนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะในการบริหารจัดการงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในขอบข่ายของเนื้อหา รวมถึงการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีประสิทธิภาพและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุดและเติบโตอย่างยั่งยืน การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่จะผลักดันการพัฒนาทางการศึกษาในประเทศ การพัฒนาความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน บทเรียนต้องท้าทายทางปัญญาคำถามต่างๆ ต้องพัฒนาทักษะการคิดอารมณ์และความรู้สึกให้โอกาสในการแสดงออกอย่างอิสระ มีความคาดหวังความเป็นเลิศของนักเรียนร่วมกันทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครองนักเรียนและครูใช้แหล่งเรียนที่เหมาะสมใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

งานด้านวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อให้มีประสิทธิภาพตามเป้าหมายการศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล และการนำเสนอการศึกษา เป็นต้น (ราชกิจจานุเบกษา, 2550) การเน้นการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการให้แก่สถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้อิสระและเป็นประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียน โรงเรียน และชุมชนในท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ วัดผลและประเมินผล พัฒนาคุณภาพนักเรียน โรงเรียน และชุมชนในท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ บทบาทหน้าที่ของโรงเรียนในการจัดการศึกษาถูกกำหนดโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และการแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งระบบการศึกษาได้รับการกำหนดเป็น 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยให้สถานศึกษาจัดการศึกษาในหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบ (ตามมาตรา 15 ของพระราชบัญญัติ) นอกจากนี้ บทบาทและหน้าที่หลักของโรงเรียนมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ บทบาทและหน้าที่หลักในเชิงการบริหารจัดการ ที่ใช้บทบาทและศักยภาพของตนเองหรือร่วมกับผู้อื่นหน่วยงานอื่นเพื่อกำหนดหลัก ทิศทาง แนวทางดำเนินการเตรียมความพร้อม จัดทำข้อมูลสารสนเทศ และกำหนดกิจกรรมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน นอกจากนี้ บทบาทและหน้าที่หลักในเชิงการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพสำคัญเท่าเทียมกับบทบาทและหน้าที่หลักในเชิงการบริหารจัดการ ดังนั้น การศึกษา

เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศในทุกยุคและสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ดังนั้น ระบบการศึกษาจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปได้ด้วยทั้งการปรับเปลี่ยนสังคมและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมไทย

การบริหารการศึกษาในโรงเรียนเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากมีผลต่อความสำเร็จและมาตรฐานการดำเนินงานของโรงเรียน บริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการมีความสำคัญอย่างมากในการนำโรงเรียนไปสู่มาตรฐานหรือผลการปฏิบัติงานที่ดีเกินคาดหวัง งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการทำงานในด้านต่าง ๆ เพื่อให้โรงเรียนมีมาตรฐานและคุณภาพที่ดี ซึ่งการพิจารณาด้วยผลงานด้านวิชาการเป็นสิ่งสำคัญที่สุด สอดคล้องกับสิริดา สายมายา (2565) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพถือเป็นสำเร็จที่สำคัญในการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร การถ่ายทอดความรู้ไปยังกลุ่มเป้าหมายหรือผู้เรียน การจัดสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา การวัดผลและประเมินผลรวมถึงการจัดบรรยากาศเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนหรือบุคคลในชุมชนได้รับการพัฒนาด้านความรู้ เจตคติ และทักษะ ตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนั้น การบริหารงานวิชาการถือเป็นสำคัญอย่างมากในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามที่ระบบการศึกษาของประเทศไทยได้กำหนดไว้ การศึกษามีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาบุคลากรที่จะดำรงอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคของสังคมแห่งข้อมูลและเทคโนโลยี ซึ่งหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในด้านการศึกษา คือ โรงเรียน โดยมีผู้นำในโรงเรียนคือ ผู้อำนวยการหรือผู้บริหาร โรงเรียนเป็นผู้บังคับบัญชาและมีหน้าที่ในการสร้างความร่วมมือระหว่างคณะครูในโรงเรียน ผู้ปกครองชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้นำในการจัดการศึกษาจึงต้องอาศัยความเป็นผู้นำรวบรวมพลังต่าง ๆ มาช่วยให้เกิดการพัฒนารวมทั้งทางตรงและทางอ้อมให้บรรลุผลสำเร็จ สภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก คือ นักเรียนส่วนใหญ่มีคุณภาพไม่น่าพอใจเนื่องจากขาดแคลนครูทุกด้านแม้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะต้นสังกัดจะได้พยายามดำเนินการด้วยวิธีต่าง ๆ ที่จะให้โรงเรียนขนาดเล็กสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและนักเรียนมีคุณภาพ ก็ยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้ทั้งหมด (สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ, 2559)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 4 อำเภอ คือ อำเภอครบุรี อำเภอเสิงสาง อำเภอปักธงชัย และอำเภอลำทะเมนชัย มีโรงเรียนทั้งสิ้น 182 โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน อยู่ 95 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 52.20 (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2566) ปัญหาของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอครบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 คือ ปัญหาการปรับปรุงหลักสูตรแต่ไม่สอดคล้องกับบริบทและสภาพแวดล้อม ปัจจุบัน ปัญหาคุณภาพผู้เรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับชาติ พบว่าคะแนนเฉลี่ยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ร้อยละ 53.85 วิทยาศาสตร์ ร้อยละ 38.35 ภาษาต่างประเทศ (อังกฤษ) ร้อยละ 33.63 และคณิตศาสตร์ ร้อยละ 28.30 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยลดลง เพื่อเป็นการยกระดับสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และมาตรฐาน สอดคล้องกับกลยุทธ์ที่ 3 ยุทธศาสตร์คุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และกลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3, 2567) โรงเรียนขนาดเล็กเหล่านี้ ทำให้เกิดปัญหาสำคัญ โดยเฉพาะต้นทุนในการจัดการเรียนการสอนที่สูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ รัฐบาลต้องใช้งบประมาณจำนวนที่มากกว่าหรือจ่ายแพงกว่าในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ประสิทธิภาพการสอนลดลงเนื่องจากขาดแคลนครู อุปกรณ์ และเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการศึกษา รวมถึงปัญหาโรงเรียนไม่มีผู้บริหารขาดแคลนครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางและจำนวนครูไม่ครบชั้นเรียน ซึ่งครูและผู้บริหารมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้มี

ประสิทธิภาพเทียบเท่ากับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) สอดคล้องกับพิชมาภา แพงด้วง (2565) กล่าวว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาที่ต้องการความช่วยเหลือและพัฒนาเป็นพิเศษอย่างเร่งด่วน ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกลดลง คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐานของผู้เรียนที่เรียนในกลุ่มสถานศึกษาที่เข้าสู่ระบบการบริหารจัดการแนวใหม่สูงขึ้น

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิจัย เรื่องการศึกษการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบึงสามพัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 เพื่อจะได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพการบริหารงานวิชาการ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดทิศทางการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ให้มีผลสัมฤทธิ์ตรงตามเป้าหมายการศึกษาและใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบึงสามพัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบึงสามพัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอบึงสามพัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้ มิลเลอร์ (Miller, 1965)อ้างถึงใน กิตติมา ปรีดีติลล (2532) Kimbrough and Nunnery (1998) กิตติมา ปรีดีติลล (2532) กมล ภูประเสริฐ (2544) รุ่งชัชดาพร เวระชาติ (2550) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) กระทรวงศึกษาธิการ (2552) จันทราณี สงวนนาม (2553) ปรีชาพร วงศ์อนุตโรจน์ (2553) ชวลลลักษณ์ รติวรภัทรกุล (2559) อานนท์ นนทวัน (2560) ธัญญา คุณสุข (2565) ศิวพร ละหารเพชร (2562) พิชมาภา แพงด้วง (2565) ลักษณะประภา สุวรรณสมบัติ (2565)

ตัวแปรอิสระ

1. ตำแหน่ง
 - 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.2 ครูผู้สอน
2. ระดับการศึกษา
 - 2.1 ปริญญาตรี
 - 2.2 สูงกว่าระดับปริญญาตรี

ตัวแปรตาม

- การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ในอำเภอบึงสามพัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
- สังเคราะห์ได้การบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน คือ
1. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
 2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา
 3. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 4. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
 5. ด้านการนิเทศการศึกษา
 6. ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. บุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอ นครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 แตกต่างกัน
2. บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กใน อำเภอ นครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก อำเภอ นครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 189 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก อำเภอ นครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 125 คนโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครซี่และมอร์แกน และได้โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) / การสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling)

ตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ระดับการศึกษา
 - 1) ตำแหน่ง จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย
 - (1) ผู้บริหารสถานศึกษา
 - (2) ครูผู้สอน
 - 2) ระดับการศึกษา จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย
 - (1) ระดับปริญญาตรี
 - (2) สูงกว่าระดับปริญญาตรี
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอ นครบุรี สังกัดสำนักงานพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้ มิลเลอร์ (Miller, 1965)อ้างถึงใน กิตติมา ปรีดีติลล(2532) Kimbrough and Nunnery (1998) กิตติมา ปรีดีติลล(2532) กมล ภู ประเสริฐ (2544) รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ(2550) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) กระทรวงศึกษาธิการ (2552) จันทราณี สงวนนาม (2553) ปรีชาพร วงศ์อนุตโรจน์(2553) ชวัลลักษณ์ รติวรภัทรกุล(2559) อานนท์ นนทวัน (2560) ธัญญา คุณสุข (2565) ศิวพร ละหารเพชร (2562) พิชฌาภา แพงด้วง (2565) ลักษณะประภา สุวรรณสมบัติ (2565) สังเคราะห์ ได้การบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน คือ
 - 1) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
 - 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา
 - 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

- 4) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 5) ด้านการนิเทศการศึกษา
- 6) ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ตำแหน่ง และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการจาก หนังสือ ตำรา เอกสารและงานค้นคว้าอิสระต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการ เรื่องการบริหารงานวิชาการ ตามแนวคิดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553)
3. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยดำเนินการพัฒนาแบบสอบถามมาจากปรดถรณ์ กองนาคุ (2564) ได้จำนวนแบบสอบถาม 30 ข้อ
4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ
5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index of item objective congruence) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
7. นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน
8. นำเสนอแบบสอบถามที่ทดลองใช้ (Try - out) มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.88
9. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 125 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่ง และระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง และระดับการศึกษาโดยใช้ค่า t – test (Independent samples)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กใน อำเภอบัวชุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.67	.27	มากที่สุด	1
2	ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา	4.31	.48	มาก	5
3	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.39	.39	มาก	4
4	ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.42	.44	มาก	2
5	ด้านการนิเทศการศึกษา	4.40	.41	มาก	3
6	ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา	4.30	.40	มาก	6
ภาพรวม		4.42	.31	มาก	

จากตารางที่ 1 แสดงว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบัวชุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนากกระบวนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษาตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบัวชุม สังกัด

สำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครูผู้สอน		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.67	.22	4.67	.27	-0.037	.971
2	ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา	4.27	.58	4.32	.47	-0.399	.690
3	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.41	.48	4.39	.38	0.157	.877
4	ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.34	.49	4.43	.43	-0.760	.449
5	ด้านการนิเทศการศึกษา	4.46	.43	4.37	.40	1.800	.074
6	ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา	4.34	.43	4.30	.40	0.459	.647
ภาพรวม		4.43	.38	4.42	.29	0.242	.809

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบัวชุม สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบัวชุม สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.66	.28	4.69	.22	-0.489	.626
2	ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา	4.35	.44	4.20	.57	1.582	.116
3	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.39	.37	4.40	.45	0.078	.938
4	ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.42	.43	4.42	.47	0.007	.994
5	ด้านการนิเทศการศึกษา	4.43	.37	4.60	.42	-3.754*	.000
6	ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา	4.26	.37	4.43	.46	1.980	.053
ภาพรวม		4.40	.28	4.46	.37	-0.822	.415

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบึงสามพัน สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงสามพัน เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการนิเทศการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบึงสามพัน สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงสามพัน เขต 3 พบว่า อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา นอกนั้นอยู่ในระดับมากคือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน, ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้, ด้านการนิเทศการศึกษา, ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา และด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องจากการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบึงสามพันมีประสิทธิภาพในระดับมาก ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยหลายประการ ได้แก่ นโยบายและแนวทางของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ทำให้โรงเรียนมีแนวทางบริหารงานที่เป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกันการสนับสนุนด้านงบประมาณ บุคลากร และสื่อการสอนจากหน่วยงานต้นสังกัดช่วยให้โรงเรียนสามารถดำเนินกิจกรรมทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างใกล้ชิด ทำให้โรงเรียนได้รับคำแนะนำและแนวทางแก้ไขปัญหาคือที่เหมาะสม การพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับโอกาสเข้าร่วมอบรมและพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย และการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการประเมินผลตามสภาพจริง รวมถึงการใช้เครื่องมือวัดผลที่หลากหลาย เช่น การวิเคราะห์แฟ้มสะสมผลงาน และการสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน ด้านการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา บุคลากรได้รับการพัฒนาให้สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการเรียนการสอนและการบริหารจัดการโรงเรียน ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบึงสามพันมีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ซึ่งช่วยให้การเรียนการสอนมีความหลากหลายและน่าสนใจมากขึ้น การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการบริหารงานวิชาการ เช่น ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา (School MIS) ทำให้การจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นไปอย่างเป็นระบบและแม่นยำ การสนับสนุนจากชุมชนและเครือข่ายทางการศึกษา โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนที่บ้าน รวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษาที่โรงเรียนจัดขึ้น การนิเทศและติดตามผลอย่างต่อเนื่องโรงเรียนได้รับการนิเทศจากผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ ทำให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการได้อย่างเป็นระบบมีการใช้ข้อมูลจากการประเมินผลการเรียนของนักเรียนมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรและวิธีการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนมีระบบการประเมินและรายงานผลการเรียนของนักเรียนที่เป็นมาตรฐาน ซึ่งช่วยให้ครูสามารถวิเคราะห์ข้อมูลและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน ดังนั้นการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบึงสามพันที่อยู่ในระดับมาก เป็นผลมาจาก นโยบายที่มีประสิทธิภาพ, การพัฒนาครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง, การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม, และ ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทำให้โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเต็มศักยภาพ และช่วยให้การศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสามารถดำเนินไปได้อย่างมีมาตรฐานและยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของปรีดีพรหม กอนาคู (2564) วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารวิชาการ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ภาพลันธุ์เขต 3 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน พบว่า สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการทั้งโดยรวมอยู่

ในระดับมาก การศึกษานโยบายการพัฒนา หลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาจเป็นเพราะ การศึกษานโยบายการพัฒนาหลักสูตรทำให้ได้หลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดไว้ ทำ การวิจัยในชั้นเรียนหรือวิจัยนักเรียนเป็นรายบุคคลมาจัดหรือแก้ปัญหาการเรียนการสอนให้กับ นักเรียนเป็นรายบุคคล สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยอย่างจริงจังเมื่อพบนักเรียนที่มี ความบกพร่องทางการเรียนโดยการประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครูในโรงเรียน เพื่อพัฒนา กระบวนการเรียนการสอนของครูและนักเรียน เนื่องจากสถานศึกษา ขนาดเล็กจะมีความจำกัดที่ จำนวนบุคลากรครูที่น้อย การจัดการเรียนการสอนจึงต้องอาศัยสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เข้ามา ช่วยและครูควรพัฒนาตนเองในด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับงานวิจัยพินิจาภา แพงด้วง (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการ บริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กรวม 22 แนวทาง ผลการประเมินแนวทาง พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด และเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบึงสามพัน สังกัดสำนักงานพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากแนว ทางการบริหารงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้กำหนดแนวทางและมาตรฐานในการ บริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบ ทำให้ทุกโรงเรียนในเขตพื้นที่มีแนวทางปฏิบัติที่คล้ายคลึงกัน มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ ได้รับการออกแบบให้เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็ก และครูผู้สอนทุกระดับตำแหน่งต้องดำเนินการตามกรอบที่ กำหนดการกำกับดูแลและสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดผู้บริหารและครูในโรงเรียนขนาดเล็กได้รับการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ทำให้การบริหารงานวิชาการมีทิศทางและแนวปฏิบัติที่ สอดคล้องกันมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาองค์ความรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียน ส่งผลให้แนวทางการบริหารงาน วิชาการมีความสอดคล้องกันโดยไม่ขึ้นอยู่กับตำแหน่งของบุคลากรการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในระดับใกล้เคียงกันครู และผู้บริหารได้รับโอกาสในการพัฒนาทักษะด้านการบริหารงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการอบรม การประชุม เชิงปฏิบัติการ หรือการศึกษาดูงาน ทำให้มีความสามารถในการบริหารจัดการงานวิชาการในระดับที่ไม่แตกต่างกันมีการ ใช้แผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ส่งผลให้ทุกโรงเรียนสามารถดำเนินการพัฒนา คุณภาพการศึกษาไปในทิศทางเดียวกันการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่คล้ายกัน โรงเรียนขนาดเล็กมีข้อจำกัด ด้านบุคลากรและทรัพยากร ดังนั้นจึงมีการนำเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลมาสนับสนุนการเรียนการสอนในรูปแบบที่คล้ายกัน การนำเทคโนโลยีมาช่วยในการวัดผลประเมินผล เช่น ระบบการเก็บข้อมูลออนไลน์และแพลตฟอร์มการเรียน รู่ออนไลน์ ทำให้การดำเนินงานทางวิชาการมีความเป็นมาตรฐานเดียวกัน ความร่วมมือและการสนับสนุนจากชุมชนและองค์กร ภายนอกโรงเรียนขนาดเล็กได้รับการสนับสนุนจากชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับที่ใกล้เคียงกัน ทำให้มี ทรัพยากรและโอกาสในการพัฒนาในอัตราที่ไม่แตกต่างกันมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและภาคเอกชนช่วยเสริมสร้างการ เรียนรู้ของนักเรียน ทำให้โรงเรียนขนาดเล็กสามารถดำเนินงานด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับที่ใกล้เคียงกัน ดังนั้นการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการตามตำแหน่ง อาจเกิดจากการมีแนวทางการบริหารที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน การพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่ต่อเนื่อง การใช้เทคโนโลยีที่คล้ายกัน และการได้รับการสนับสนุนจากภาคส่วนต่าง ๆ ใน ระดับที่ใกล้เคียงกัน ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอบึงสามพันมีประสิทธิภาพในระดับที่ไม่ แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของอัครวิทย์ เชิญทอง, ทินกร ชอัมพงษ์ และสาธิต ทรัพย์รวงทอง (2564) วิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งในสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีตำแหน่งในสถานศึกษาต่างกันมี ความคิดเห็นต่อ ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ปัญญา ตรีเลิศพจน์กุล และสมฤทัย เต่าจันทร์ (2566) วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 พบว่า ความคิดเห็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอกนครบุรี สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากนโยบายและแนวทางการบริหารงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน โรงเรียนทุกระดับการศึกษาปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำหนด ทำให้มีมาตรฐานเดียวกันในการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรสถานศึกษา และแนวทางการจัดการเรียนการสอนถูกกำหนดให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาระดับประเทศ ทำให้ทุกโรงเรียนมีแนวทางการดำเนินงานที่คล้ายคลึงกัน การพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรมที่ต่อเนื่อง ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับได้รับการพัฒนาและอบรมในด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดผล และการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างครูและผู้บริหาร ทำให้แนวทางการบริหารงานวิชาการมีความคล้ายคลึงกัน ในทุกระดับการศึกษา ข้อจำกัดด้านทรัพยากรของโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดเล็กมักมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ และบุคลากร ส่งผลให้ต้องใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และพึ่งพาความร่วมมือระหว่างบุคลากรในโรงเรียน การจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา เช่น หนังสือเรียน สื่อการสอน และอุปกรณ์เทคโนโลยี อยู่ในระดับที่คล้ายกัน ทำให้ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในด้านการบริหารงานวิชาการ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้มาใช้ การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนมีความเป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โรงเรียนขนาดเล็กทุกระดับสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทำให้คุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการไม่มีความแตกต่างกันมากนัก ความร่วมมือจากชุมชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง การมีส่วนร่วมของชุมชนช่วยส่งเสริมคุณภาพการศึกษาในทุกระดับ ทำให้แนวทางการบริหารงานวิชาการมีรูปแบบที่สอดคล้องกัน ดังนั้นการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการตามระดับการศึกษา อาจเกิดจากมาตรฐานทางการศึกษาที่เป็นระบบเดียวกัน การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ข้อจำกัดด้านทรัพยากรที่คล้ายกัน การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ และความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ ทำให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอกนครบุรี มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ในทุกระดับการศึกษา ส่งผลให้ไม่มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของมยุรี รินศรี (2564) วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จากผลการเปรียบเทียบ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นารี ปราถนาม (2566) วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้บริหาร และครูวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอกนครบุรี สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น การใช้สื่อการสอนออนไลน์ หรือ โปรแกรมการเรียนรู้ออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงได้จากที่บ้าน เพื่อเพิ่มการเรียนรู้ที่บ้านและเสริมสร้างความเข้าใจในเนื้อหาวิชาการที่เรียนในห้องเรียน

1.2 การจัดฝึกอบรมให้ครูมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ และวิธีการสอนที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก เช่น การใช้วิธีการสอนที่เน้นการเรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรมกลุ่ม หรือการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-based Learning)

1.3 การติดตามและประเมินผลการเรียนการสอน แบบมีระบบการติดตามและประเมินผลการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เช่น การประเมินผลแบบต่อเนื่อง (Formative Assessment) สามารถใช้เพื่อประเมินความเข้าใจของนักเรียนในระหว่างการเรียนรู้ และปรับปรุงวิธีการสอนได้ตามผลที่ได้จากการประเมิน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอครบุรี สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

2.2 ควรศึกษาการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอครบุรี สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

เอกสารอ้างอิง

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). การบริหารงานวิชาการและการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2556). แนวทางการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิตติมา ปรีดีลภ. (2532). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เกศรา ตุ่มคำ. (2562). การบริหาร:ศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินกิจกรรมเพื่อบรรลุเป้าหมาย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิชาการ.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2553). การบริหารงานวิชาการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- ชวลิตลักษณ์ รติวรภัทรกุล. (2559). การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อัศวรัช เชิญทอง และคณะ. (2564). การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธัญญา คุณสุข. (2565). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- นารี ปราถนาม. (2566). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- เบญจวรรณ กลิผล. (2565). การบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ปรัตถกรณ์ กองนาคว. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.
- ปรีชาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. (2562). การบริหาร:แนวคิดหลักการ และกระบวนการบริหารในองค์กร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิชาการ.
- ปรีชาพร วงศ์อนุตโรจน์. (2553). การจัดการงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปัญญา ตรีเลิศพจน์กุล และสมฤทัย เต่าจันทร์. (2566). การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- พิชฌาภา แพงด้วง. (2565). กลยุทธ์ในการปรับปรุงงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พิมพ์ใจ พุดจตุรัส. (2562). การบริหาร:กระบวนการและปัจจัยเพื่อประสิทธิภาพขององค์กร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิชาการ.
- พิรญาณ์ แร่ทอง. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา.
- พุทธิตาพร ใจดี. (2565). การบริหาร:แนวคิดและกระบวนการจัดการในองค์กร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิชาการ.
- มยุรี รินศรี. (2564). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- ยุพา พรหมแย้ม. (2562). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). หลักการและการประยุกต์ในการบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลักษณ์ประภา สุวรรณสมบัติ. (2565). การบริหารงานวิชาการเพื่อศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิวพร ละหาญเพชร. (2562). ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. (2567). ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษาสารสนเทศ. [Online]. Available: <https://www.korat3.go.th>. [2567, ตุลาคม 1]
- สิรดา สายมายา. (2565). การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพและความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิชาการ.

- อัยลดา บุญวัฒน์. (2562). แนวทางการพัฒนางานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- อานนท์ นนทวัน. (2560). การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Brophy, J. (2006). Teaching and learning practices in classroom management. New York : Random House.
- Crim, M. (2006). School leadership and effective administration. London : Routledge.
- Fry, H., et al. (2009). A handbook for teaching and learning in higher education: Enhancing academic practice (3rd ed.). London : Routledge.
- Gentilucci, J. L., et al. (2007). Principal leadership: Management strategies and student outcomes. Boston : Pearson.
- Good, C. V. (1973). Dictionary of education. New York : McGraw-Hill.
- Hersey, P., et al (1997). Management of organizational behavior: Utilizing human resources (7th ed.). Upper Saddle River : Prentice Hall.
- Hoy, W. K., et al. (2001). Educational administration: Theory, research, and practice (6th ed.). New York, NY : McGraw-Hill.
- Kate, M. (2007). Educational administration in modern schools. San Francisco : Jossey-Bass.
- Kimbrough, R. B., et al. (1998). Educational administration: An introduction. New York : Macmillan.
- Miller, J. P. (1965). Educational administration: An introduction. New York : Harper & Row.
- Minudin, M. (1987). Principles of academic management. New York : McGraw-Hill.
- Rogers, E. M. (1992). Diffusion of innovations (4th ed.). New York : Free Press.
- Rushell, J., and Others. (1998). Educational management and policy implementation. Oxford : Oxford University Press.
- Sergiovanni, T. J., and Others. (2004). Educational leadership: A conceptual framework. Upper Saddle River : Pearson Education.
- Simon, H. A. (1958). Administrative behavior: A study of decision-making processes in administrative organization. New York : Macmillan.
- Smith, A. (2006). Curriculum development and academic performance. London : Sage.
- UNESCO. (1992). Education for all: Meeting basic learning needs. Paris : UNESCO.